

Årsplan 2023/2024

Espira Hollund

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	14
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	15
Barns medvirkning	16
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	18
Tilvenning av nye barn	19
Samarbeid og sammenheng med skolen	20
Espira satsingsområder	21
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid	25
Kontaktinformasjon	28

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Hollund, Bremnes i Bømlo kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Hollund barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.
Hvorfor	
<p>Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.</p>	

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg i Espira Hollund:

- Barna blir møtt med et «god morgen» eller «hei» når de kommer om morgenen.
- Barna har trygge voksne rundt seg, som kjenner til rutinene i barnehagen.
- Barna får trøst og nærkontakt når de trenger det, og uten å be om det.
- Barna får et fang å sitte på eller en hånd å holde i når de ønsker det.
- Det blir lagt til rette for ro og hvile gjennom barnehagedagen; smågrupper, fordeler oss på flere rom.
- De voksne sitter på gulvet og er til stede i rommet for barna, slik at barna enkelt kan henvende seg til de voksne.

Med småspirene:

- Små faste grupper for å skape forutsigbarhet for barn og foreldre.
- Fokus på primære behov som trygge rammer, trøst, god tid i måltid, ro og hvile.
- Tilpasset barnesamtale med bilder og 1-til-1 møte.

Med de mellomste:

- Tilbyr og legger til rette for at barna kan være i små lekegrupper, når vi ser at barna har behov for ro og hvile.
- Barna anerkjennes med blikkontakt og nærhet av de voksne
- Legger til rette for barnesamtale.

Med skolespirane:

- Legger til rette for at barna kan fortelle om egne behov og støtter et positivt selvbilde/selvtillit i møte med andre.
- Legger til rette for planlagte barnesamtaler, der barna selv kan fortelle om sin opplevelse av barnehagedagen.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.
Hvorfor	
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.	

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek i Espira Hollund:

- Det blir satt av god tid til frilek.
- Jevnlig skifter vi ut leker og tilfører andre leker ut ifra barnas interesser, og legger til rette for at barna kan gå i gang med leken.
- Leker er tilgjengelig for barna og synlige, ved at det er mengder av leker.
- Barna blir vist hva som er tilgjengelig og de får hjelp til å sette i gang med de kreative prosessene.
- Flere rom benyttes hver dag (forskerrom, gymrom, fellesrom, bibliotek) for at barna skal ha varierte lekemuligheter.
- De voksne er engasjerte og deltakende i leken – bevisst på egen rolle i møte med barna.
- Barna får støtte fra de voksne slik at de kan få innpass i leken.
- Vi er observante og ser barna som faller utenfor leken, og legger til rette for at alle skal få delta i lek å bli populære lekekamerater.
- Lekegrupper tilpasses etter barnas behov og modning.
- Vi legger til rette for lek på tvers av avdelingene, slik at barna får beholde vennskap og mulighet til å utvikle nye vennskap.
- Leken har en sentral plass på tur, ute og i barnehagen.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.
Hvorfor	
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.	

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring i Espira Hollund:

- Det legges til rette for aktiviteter tilpasset alder og modning, der barna får muligheter til å lære gjennom leken.
- Uformell læring i her – og nå – situasjoner., rutiner og lek. Barna får tid til å leke med voksne til stede, som stiller spørsmål og undrer seg i lag med barna.
- Barna lærer best når de er nysgjerrige. Vi er oppmerksomme på nysgjerrigheten til barna og bygger videre på leken ut ifra observasjoner.
- Barna får være med på å utforske nærmiljøet som blant annet å gå på butikken, biblioteket, brannstasjonen, turløyper, skogen ol. Vi skaper felles opplevelser som kan tas med inn i leken.
- Forskerrommet er mye brukt i barnehagen for alle gruppene, og barna får mulighet til å utforske udefinerte materialer (klosser, røyr ol.), undersøke tyngdekraft, veie, måle og eksperimentere.
- Fellesrommet vårt blir brukt av barn og voksne til matlaging og lek i mindre grupper. Det blir tilrettelagt for et stimulerende miljø i forbindelse med tradisjoner og andre markeringer (karneval, samedag, skulespire-fest).
- Barna får utforske sin egen kropp og opplever mestring på gymrommet hvor det er ekstra tilrettelagt for fysisk aktivitet.
- Prosjektarbeid om «Bømlø – øya vår» skal bidra til nysgjerrighet og interesse om nærmiljøet.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på

I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.
Hvorfor	
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>	

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning i Espira Hollund:

- Barna skal få delta i aktiviteter der bærekraft er i fokus blant annet med å ta vare på dyr som hører til i nærområdet til barnehagen.
- Barna får ta del i praktiske gjøremål som blant annet være «fruktsjef» (ansvar for å dele ut frukt), kaste boss, handle mat på butikken og oppleve mestring ved å være en god hjelper.
- Barnehagen og foreldre/foresatte samarbeider ifht hva som er rett og galt, som bidrar til trygge rammer for barna.
- Barna får mulighet til å utvikle sitt eget selvbilde i møte med barn og voksne som viser forståelse for de ulike følelsene.
- Barna legger på plass smekke, fat og kopp etter måltid – og får mulighet til å oppleve det som en meningsfull aktivitet.
- For personalet handler dette om å være til stede der barna er, slik at en kan rettleie når det er aktuelt, være i dialog, nysgjerrige og utforskende.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva

I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.

I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.

Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.

Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.

I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.

Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.

I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.

Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt

fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

«En god venn spiller fotball med meg...» sitat gutt 5år

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap i Espira Hollund:

- Det legges til rette for små, faste grupper med barn og voksne for å skape trygge og gode relasjoner.
- Personalet legger til rette for at alle barna opplever å ha en venn.
- Hver avdeling har temaarbeid for å bidra til felles opplevelser og et fellesskap i gruppen.
- Vi lager trygge rammer for at barna skal bli hørt og sett i måltid, samlingsstund og planlagte aktiviteter.
- Hver avdeling har morgensamling for å skape et felles møtepunkt og bidra til en fellesskapsfølelse.
- Vi er til stede for barna og har kunnskap om barna for å kunne forebygge, stoppe og følge opp mobbing og uheldige samspillsmønstre.
- For å sikre at negative samspillsmønstre ikke fester seg observerer vi, har samtaler med barna og dialog med foreldrene.
- Dersom negative samspillsmønstre oppstår bruker vi litteratur og temaarbeid for å hindre at det fester seg.
- Vi snakker med barna om egne og andre sine opplevelser og følelser.
- Livsgledebarnehage – vi ønsker å være til stede for andre i nærmiljøet og har et samarbeid med sykehjem og omsorgsboliger. Et samarbeid på tvers av generasjoner.
- Vi leker sammen på tvers av avdelinger.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.
Hvorfor	
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.	

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk i Espira Hollund:

- Vi bruker ebbenebb som supplerende kommunikasjon til tale (inneholder blant annet sanger med tilhørende tegn).
- Barna blir kjent med ulike tegn til tale i rutinesituasjoner, sang og samling.
- Vi bruker konkreter (bilder, figurer) i samling og samtale med barn for å styrke språkforståelsen.
- Hver avdeling har dagtavle som gir barna en fysisk oversikt over barnehagedagen.
- Vi snakker med barna, spør og legger til rette for at barna skal bli "badet" i språk.
- Vi leser sammen med barna og legger til rette for at barna skal ha rim, regler og bøker tilgjengelig.
- Vi synger hver dag.
- Biblioteket i barnehagen blir brukt av mindre grupper, der det er lagt til rette for at barna kan spille og låne seg bøker til avdelingen.
- Småspirene har egne språkkofferter som de bruker i grupper.
- Vi har faste besøk til biblioteket, og de mellomste og skolespirene er med på lesestund i regi av Bømlø folkebibliotek.
- Vi har bøker på storskjerm for at barna skal få se uavhengig av antall barn rundt.
- Vi bruker ulike språkverktøy – språkløyper, troll i ord og grep om begreper – for å sikre en systematisk opplæring både for barn med norsk som morsmål og for flerspråklige barn.
- Språkløyper – som gir barnehagepersonalet meir kunnskap, trygghet og verktøy som kan bidra til god språkutvikling og for å kunne kjenne igjen ulike språkvansker.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
Hvorfor	
Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.	

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø i Espira Hollund:

- Barn og voksne skal være positive og snakke fint om og med hverandre.
- Når barna bygger nye relasjoner, skal de voksne være til stede og støtte opp for at det utvikler seg positive relasjoner.
- Vi skal ha kunnskap om relasjoner og hva som hemmer eller fremmer positive relasjoner.
- Være medmennesker som bidrar til å fremme mangfold og viser respekt for hverandre.
- Vi skal være gode rollemodeller for barna.
- Vi fremmer barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Jenter og gutter skal få like muligheter og varierte aktiviteter.
- Alle skal oppleve mestring, glede, egenverdi, samarbeid og gode relasjoner.
- Vi har egne rutiner for å forebygge krenking, mobbing, vold og overgrep.
- Vi jobber aktivt for at personale skal forebygge, ha fokus på og sette i gang tiltak ved behov.
- Hver avdeling har tilgjengelig et verktøy «Grønne tanker, glade barn», som er et materiell rettet mot å stimulere barns tanke – og følelsesbevissthet.

Barns medvirkning

Hva
Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.
Hvorfor
Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

« I dag har me hatt «ka vil du gjør?» - dag. Då får me velga om me vil gå ut, leka inne, mala eller gjør det me vil...»

Hvordan
Slik legger vi til rette for barns medvirkning:
<ul style="list-style-type: none">
- Barna får være med å bestemme hvilke aktiviteter de vil gjøre i barnehagen.
- Barnestyrt aktivitetsdag min. èn dag i måneden.
- Vi har barnemøter der barna kan komme med innspill på hva de ønsker å gjøre i barnehagen, hvor de vil gå på tur, hvilken mat de vil ha og lignende.
- Observante voksne følger med på barnas interesser og planlegger aktiviteter ut ifra det.
- Voksne som følger med på barnas uttrykk, både verbale og non-verbale.
- Gjennomfører barnesamtaler med barna fra de er 3 år. Samtalene gir oss en tilbakemelding på om barna har venner, hva de liker å gjøre og hva de vil gjøre mer av, og om de savner noe i barnehagen.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva
<p>Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.</p>
Hvorfor
<p>Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.</p> <p>Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.</p>

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage i Espira Hollund:</p> <ul style="list-style-type: none">
- To foreldremøter i løpet av året med informasjon om barnehagehverdagen, samarbeid med instanser og veiledning.
- Tett dialog ved levering og henting.
- Faste foreldresamtaler høst og vår, og ellers ved behov.
- FAU og SU – fungerer som et bindeledd mellom barnehagen og hjemmet.
- Spireportalen er et nyttig verktøy som brukes (til blant annet) for registrering av informasjon og kommunikasjon til og fra barnehagen.
- Brukerundersøkelse hvert år som personalet jobber med gjennom hele året.
- Oppstart – og oppfølgingsamtaler i forbindelse med tilvenning.
- Sommerfest der foreldre/foresatte inviteres inn i barnehagen.
- Julefrokost der foreldre/foresatte, personal og barn møtes for en rolig og fin start på morgenen.
- Hver avdeling arrangerer påskefrokost hvor foreldre/foresatte er invitert.
- Innsamlingsaksjon med underholdning, som går til Espiras Zimbabwe prosjekt.

«Veldig koselig start på dagen» -
sitat mor i barnehagen

Tilvenning av nye barn

Hva
En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: Småspirestandard
Hvorfor
Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.
Hvordan
Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid i Espira Hollund: <ul style="list-style-type: none">
- Åpen barnehage på faste dager for barn som søker barnehageplass og som trenger en midlertidig «lekeplass». Barn og foreldre/foresatte får med det en begynnende tilvenning før barnet har begynt i barnehagen.
- Velkomstbrev med praktiske opplysninger og generelt om barnehagestart, blir sendt til nye barn i forkant av oppstart.
- Fast personal per gruppe ved tilvenning.
- Har fokus på å skape trygge og gode rammer for barna, både ute og inne.
- Legger til rette for enkeltbarnet og har dialog med foreldrene ifht. behov.
- Løpende dialog med foreldrene gjennom tilvenningsperioden.
- Gjennom året tilvennes småbarn til storbarnsavdeling ved at avdelingene samarbeider på tvers morgen og ettermiddag. Barna får da mulighet til å bli kjent med flere barn og voksne. Det legger også et grunnlag for en smidig overgang fra småbarn til storbarn.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva
Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.
Hvorfor
Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan
Slik jobber vi med skolespira i Espira Hollund: <ul style="list-style-type: none">
- Skolespira har egen avdeling i barnehagen og kalles «Skuletrull».
- På skolespirene har vi fokus på å fremme barns sosiale kompetanse og trygghet, som gjør dem godt rustet til skoleovergangen.
- På skolespirene jobber vi med prosjekter etter barnas interesser.
- Vi har fokus på selvstendighet, at barna skal øve på å kle seg selv, smøre sin egen niste, pakke sekken sin osv.
- Skolespirene er mye ute, og har faste turdager, i tillegg til å være mye ved lavvoene på uteområdet vårt.
- Skolespirene har vanntilvenning i basseng, og i sjøen sommerstid.
- I regi av Bømlo Kirke er skolespirene med på påskevandring.
- På slutten av året arrangerer vi skolespirefest på kveldstid, der vi markerer avslutningen på barnehageåret.
- Barnehagen samarbeider med skolene barna skal begynne på. Vi går på besøk til skolene på slutten av året.
- På våren har skolespirene lengre turer der de skal få oppleve mestring, fellesskap og turglede.
- Hver vår arrangeres det Espira – lekene for skolespirene, med bevegelsesglede i fokus.
- Brannbamsen Bjørnis flytter inn på skolespirene i brannvernuken og følger dem fram mot jul.
- Prosjektarbeid – «Bømlo – øya vår» vil være en rød tråd gjennom hele året, alt fra samlingsstund i barnehagen til turer på øya.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforsking fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk i Espira Hollund:

Småspirene:

- Hver av de minste avdelingene har egne språkkofferter som inneholder materiell som blir brukt i samling og små grupper.
- Rim og regler brukes daglig i måltid, lek, samling og ved stell.
- I forbindelse med ulike markeringer blir det satt fram figurer, bilder ol. som skaper nysgjerrighet og undring blant barna som personalet bygger videre på i samtale med barna.
- Småspirene er innom mange tema i løpet av året og det legges til rette for at de skal få utvikle språkforståelse og ordforråd.

Mellom- og skolespirene:

- Faste grupper der det legges til rette for å bli kjent med tradisjonelle eventyr, nye og eldre bøker.
- Lekemateriell som kan brukes i rollelek, konstruksjonslek og som kan bidra til å utvikle verbalt språk.
- Barna får erfaringer med brettspill og andre spill hvor verbalt språk har en sentral rolle (Hva spiser dyrene?, lek med begreper, villkatten, yatzy, virrvarr osv.)
- Rim og regler brukes jevnlig i lek og ved måltid.
- Barna blir kjent med «sin» bokstav.
- Skolespirene får egen «skolespiresekk» som inneholder blant annet tegne og skrivesaker som de kan bruke i lek, og som støtter opp nysgjerrigheten og spenningen knyttet til å begynne på skolen

Slik jobber vi med realfag i Espira Hollund:

- Forskerrommet vårt er daglig i bruk, der barna får undre seg i lag med voksne, utforske og eksperimentere.
- Vi følger med på naturen og ser hvordan den endrer seg i løpet av året.

- Naturmaterial blir tatt inn for å undersøkes nærmere med mikroskop og forstørrelsesglass.
- Barna får ta del i forskerprosessen med å finne frem utstyr, lage og undersøke, og det legges til rette for spørsmål og dialog rundt ulike fenomen. Noen ganger må vi ta i bruk internett for å finne svar på spørsmål som barna ønsker et tydelig svar på.
- Vi øver på å sortere søppel.
- Barna tar del i ryddeprosesser og øver på å sortere leker etter hvor lekene hører til.

Slik jobber vi med bevegelse i Espira Hollund:

- Alle barna er ute og får frisk luft hver dag.
- Det legges til rette for turer i skog og mark der barna får erfaringer med variert underlag.
- Uteområdet i barnehagen er variert og gir gode muligheter for fysisk aktivitet.
- Bevegelsesleker som blant annet stiv heks, rødt lys, lek med fallskjerm blir satt i gang av personalet og inkluderer alle barn som vil være med.
- Det er tilrettelagt for sykkeltrening for alle barna.
- Alle barna er på tur minst én gang i uken,
- Skolespirene har vanntilvenning i basseng og i sjøen.
- Gymrommet er daglig i bruk der barna kan blant annet klatre, bygge, hoppe, balansere.
- Avdelingsrommene er fleksible ifht møbler og vi lager hinderløype for å stimulere til fysisk aktivitet.
- Hvert år øver vi på Espira – dansen og BLIME dansen, som fremføres ved ulike tilstelninger i barnehagen.
- Skolespirene er med på Espira-lekene hvert år.
- Eget opplegg for barn som ønsker å være med på dans – og bevegelsesgrupper.

Lokale satsinger

Hva

De neste årene vil vi ha et kompetanseløft for personalet, som handler om pedagogiske, helsefremmende miljøer. Dette er et samarbeid mellom Espira og STYD kommunikasjon. Vi skal bli bedre på å legge til rette for gode fysiske miljøer der barna kan utforske og finne inspirasjon til leken. Espira Hollund skal i samarbeid med NLA være med på et regionalt kompetanseløft (REKOMP) som handler om hvordan de ansatte i barnehagen kan jobbe med å fremme et inkluderende og stimulerende miljø for lek.

Språkløyper - Kompetanseutviklingspakker for å styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom ulike leseaktiviteter.

Store små barn – kompetanseutvikling som handler om voksenrollen og hvordan vi kan forstå barns atferd.

Livsgledebarnehage - et konsept som eies og drives av Livsglede for Eldre, som jobber for at alle eldre skal ha en god og meningsfull hverdag. En livsgledebarnehage er med på å skape glade og meningsfulle dager for eldre i sitt nærmiljø.

Kompetanseløftet Bømlo kommune – inkluderende barnehagemiljø

Barnehagen har tett samarbeid med andre instanser som Barne – og familietjenesten, PPT, helsestasjon. I Espira Hollund har vi BTI – bedre tverrfaglig innsats (stafettlogg). Samarbeid med eksterne tjenester krever samtykke fra foreldre/foresatte.

Hvorfor

Hvert år gjennomføres brukerundersøkelsen i Espira og ut ifra undersøkelsen ser en at det trengs et løft innen pedagogiske miljøer. STYD kommunikasjon snakker om psykisk helsefremmende miljøer. De første årene av et barns liv påvirker resten av livet både emosjonelt, kognitivt, fysisk og psykisk, og en barnehage med høy kvalitet kan bidra til å gi barnet en solid grunnmur (Melvold, 20) Vi vil derfor se nærmere på hva et pedagogisk helsefremmende miljø har å si for barnets utvikling, observere hva det gjør med leken og fellesskapet i barnehagen.

Språk er en sentral del av barnehagehverdagen og en viktig faktor for at barnet skal trives og få en positiv utvikling. Barns uttrykk er mange og vi ønsker derfor å styrke kunnskapen vår om barns språklæring.

Hvordan vi voksne møter barns atferd avhenger våre egne erfaringer og kunnskapen vi har om barns uttrykk. Kompetansepakken knyttet til små store mennesker skal derfor brukes i bevisstgjøring av ordvalg, anerkjennelse og hvordan vi møter barnet.

Hvordan

Slik jobber vi med de lokale satsingene i Espira Hollund;

- Gruppearbeid, diskusjon og faglig påfyll på personalmøter og planleggingsdager.
- For å finne ut hva barna er interessert i skal vi observere og ta med dette i planleggingen av pedagogiske miljøer.
- Egen lekemiljøgruppe følger opp en plan for videre arbeid med pedagogisk lekemiljø.
- «Gjøre – kvelder» der vi lager til nye lekemiljøer.
- «Gjøre dager» der barna er med på å lage lekemiljøer.

- BFT – møter der personalet kan få veiledning på voksenrollen i møte med utfordrende atferd.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering i Espira Hollund:

- Hver avdeling har jevnlig møter der de vurderer og evaluerer gjennomførte aktiviteter og temaarbeid. Vi har ansvarsgrupper for karneval, 17.mai, Espira-dagen osv. som planlegger og evaluerer i etterkant.
- Hvert år har vi brukerundersøkelse for foreldre og ansatte, som personalet jobber med gjennom hele året.
- Aktivitetsplanlegger og periodeplan inneholder informasjon til personal og foreldre/foresatte. Planene blir evaluert og justert etter endt periode.
- Prosjekt- temaarbeid dokumenteres i spireportalen for personal og foreldre.

- Prosjekt – og temaarbeid dokumenteres for og med barna på hver avdeling ved bruk av bildeplakater og produkter som barna lager.
- Barna blir tatt med i evalueringen av aktiviteter, der de voksne snakker sammen med barna og observerer.

NOTATER

Kontaktinformasjon

Styrer	Hilde P.Alvsvåg
E-post	hollund@espira.no
Telefon	53 42 49 42
Adresse	Hollundsvegen 43, 5427 Urangsvåg

